

Plenum

Tisdag 28.11.2023 kl. 14.04—20.14

11. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om inkomstskatteskalan för 2024 samt till lagar om ändring och temporär ändring av inkomstskattelagen och om ändring av vissa andra skattelagar

Regeringens proposition RP 34/2023 rd

Åtgärdsmotion AM 24/2023 rd

Utskottets betänkande FiUB 8/2023 rd

Andra behandlingen, enda behandlingen

Talman Jussi Halla-aho: Ärende 11 på dagordningen presenteras för andra och enda behandlingen. Innehållet har godkänts i första behandlingen och lagförslagen kan nu i andra behandlingen antas eller förkastas. Slutligen beslutar riksdagen vid enda behandlingen om åtgärdsmotionen. — Debatt, ledamot Sarkkinen, varsågod.

Debatt

19.00 **Hanna Sarkkinen vas:** Arvoisa puhemies! Käsittelyssä olevasta asiasta on puhuttu laajasti jo ykköskäsittelyssä, joten nyt tyydyn vain esittämään vasemmistoliiton vastalauseen 4 mukaiset lausumaesitykset. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Hyrkkö, olkaa hyvä.

19.00 **Saara Hyrkkö vihr:** Arvoisa puhemies! Viime viikolla tosiaan äänestimme täällä tuloveroasteikon ja tuloverolakien yksityiskohdista, ja muistutuksena vielä: silloin hallituspuolueiden äänillä päätettiin jakaa veronalennuksia kaikkein suurituloisimmille suomalaisille. Tämmöisessä haastavassa taloudellisessa tilanteessa ja etenkin näiden lapsiperheköyhyyttä syventävien leikkausten keskellä tämä linja on mielestäni kohtuuton ja käsittämätön, ja vihreiden vaihtoehto olisi ollut toinen.

Me käynnistäisimme vihreän verouudistuksen, jossa verotetaan työn tekemistä ja teettämistä kevyemmin ja vastaavasti ankarammin haittoja kuten ympäristön tarvelemistä ja luonnonvarojen ylikulutusta. On harmi, että hallitus ei tähän esitykseen tarttunut, ja tästä hallituksen kyvyttömyydestä uudistaa verotusta kärsivät kyllä niin ympäristöihmiset kuin talouskin. Hallituksen tulopolitiikkahan on suorastaan höveliä, veropohja hapertuu tämän kauden aikana miljardeilla, ja tästä johtuen meidän julkisen talouden velkaantuminen jatkuu niin järkyttävällä tahdilla näistä rajuisista leikkauksistakin huolimatta. Ajattelen, että vähemmän uppiskainen suhtautuminen verotukseen parantaisi kyllä hallituksen uskottavuutta tässä julkisen talouden vahvistamisessa.

Punkt i protokollet PR 63/2023 rd

Arvoisa puhemies! Olen puhunut viime viikolla varsin kattavasti tähän lakikokonaisuuteen kuuluvista monista aiheista ja niiden yksityiskohdista, joten melko koruttomasti myös itse teen vihreiden vastalauseen mukaiset lausumaehdotukset:

”1. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin vihreän verouudistuksen toteuttamiseksi ja sen osana ansiotuloverotuksen keventämiseksi lapsiperheköyhyyttä vähentävällä sekä pitkäaikaistyöttömien ja nuorten työllisyyttä edistävällä tavalla.

2. Eduskunta edellyttää, että aikuiskoulutustuki säilytetään ja että sen suunnitellusta lakautuksesta johtuva veronkiristys perutaan.

3. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin solidaarisuusveron säätämiseksi osaksi pysyvää lainsäädäntöä.

4. Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa kotitalousvähennyksen laajennuksen vaikutuksia sekä arvioi kotitalousvähennyksen tarkoituksenmukaisuutta ja sitä, olisivatko harmaan talouden torjuntaan liittyvät hyödyt saavutettavissa nykyistä pienemmän veromenetyksen kautta.

5. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimimaan työmatkakuluvähennyksen uudistamiseksi kilometripohjaiseksi.

6. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin perintöveron uudistamiseksi siten, että maksuajan pidennys suunnataan koskemaan erityisesti ei-likvidiä omaisuutta ja että verovelvollinen voi suorittaa maksun pienemmissä tasasuuruissa erissä vuosittain 10 vuoden aikana.

7. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimiin työeläkejärjestelmän kestävyys turvaamiseksi sekä sukupolvien välistä solidaarisuutta lisäävän yhden prosentin indeksiarvoa vastaavan veronkorotuksen toteuttamiseksi työeläkkeisiin eläkeläisköyhyyttä syventämättä.

8. Eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin listaamatonten yhtiöiden osinkoverotuksen uudistamiseksi.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Meriluoto, olkaa hyvä.

19.03 **Laura Meriluoto vas:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Sarkkisen tekemää esitystä. — Kiitos.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

19.03 **Markus Lohi kesk:** Arvoisa puhemies! Otan tästä kokonaisuudesta nyt esille vain yhden veromuutoksen, jota hallitus esittää, joka ei itse asiassa ole veromuutos vaan maksuajan pidennys maksamatta olevalle perintöverolle. Hallitusohjelmassahan luvataan, että perintöverolle annetaan kymmenen vuoden maksuaika. Tällöinen kirjaus sieltä löytyy. Nyt hallitus on toteuttamassa hallitusohjelmakirjausta tällä esityksellä, vai onko sittenkään? Nimittäin kun tähän asiaan on perehdytty, niin kysymyksessähän ei ole itse asiassa mikään maksuajan antaminen, maksuajan pidentäminen perintöverolle, vaan perintöverollehan määrätään tietty maksuaika, joka yleensä on perintöverotuksen toimittamisesta noin kolmen kuukauden päässä, ja jos vero on vähän suurempi, sitten kahdessa erässä se voidaan suorittaa. Ja tässä hallituksen esityksessä, toisin kuin hallitusohjelmassa luvataan, perintö- ja lahjaverolain 52 §:n 3 momentin muutos ei ole varsinaisesti veron maksuajan pidentämistä vaan ainoastaan ulosotto- ja konkurssitoimista pidättäytymistä. Eli jos joku ei

Punkt i protokollet PR 63/2023 rd

kykene maksamaan sitä, vero eräänny kyllä maksettavaksi ihan normaalisti, se määrätään maksuun, mutta tässä vaan sovitaan, että ei ryhdytäkään ulosotto- tai konkurssitoimiin sen maksamattoman veron johdosta, ja sille määrätään viitekorko, plus kolmen ja puolen prosenttiyksikön korko, joka on tällä hetkellä seitsemän ja puoli prosenttia. Ja tähän johtaa siihen, että ainoastaan sellainen henkilö, joka ei tosiasiallisesti kykene, joka on maksukyvyttö, käyttää tätä hyväksi ja hänelle määrätään vielä niin korkea korko, että kun se katsotaan kymmenen vuoden aikana, se perintövero suurin piirtein tuplaantuu. Hänelle tehdään siis tietyllä tavalla jopa ikävä loukku siitä, että hän jättää maksamatta, ja kymmenen vuoden päästä se on tuplaantunut. Voiko joku kuvitella, että jos henkilö ei kykene maksamaan sitä, niin kun valtio pidättäytyy ulosotto- tai konkurssitoimista, niin jotenkin se maksukyky paransi kymmenen vuoden aikana, jos hän ei sinä aikana ole kyennyt edes lyhentämään sitä?

Sen takia tässä olisi paljon parempi, arvoisa puhemies, että annettaisiin reilusti sekä perintö- että lahjaverolle aito maksuaika ja sellainen kohtuullinen korko, että se olisi käytettävissä myös muilla kuin niillä, jotka ovat maksukyvyttömiä. Sellaisen kuvanhan hallitusohjelman kirjaukset antavat. Ja nyt moni on pettynyt, myös moni yrittäjä, joka on kuvitellut, että sukupolvenvaihdostilanne helpottuu. Tähän ei kosketa ollenkaan sellaisia tilanteita, koska ne yleensä tehdään suunnitelmallisesti elinaikana, eikä niin, että ne tulevat yllättäen perintönä.

Sen takia esitän, arvoisa puhemies, seuraavaa keskustan vastalauseeseen numero 2 sisältyvää lausumaehdotusta: ”Eduskunta edellyttää, että hallitus valmistelee viipymättä perintö- ja lahjaveron maksuajan korjaussarjan siten, että perintö- ja lahjaverolle saisi kohtuukorkoista maksuaikaa kymmenen vuotta ja samalla maksuja lyhennettäisiin vuosittain.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Aittakumpu, olkaa hyvä.

19.07 **Pekka Aittakumpu kesk:** Arvoisa puhemies! On surullista, että hallitus, niin kuin nyt tässä esityksessä tulee esiin, iskee sellaisten henkilöiden kulkemiseen, jotka eniten tarvitsevat autoa, eliikka työmatka-autoilijoihin. Keskusta ei hyväksy pääministeri Orpon oikeistohallituksen päätöstä korottaa asunnon ja työpaikan välisiä matkakustannuksia heikentämällä verovähennysoikeutta. Keskustan vastalauseessa todetaan, että hallitus kiristää työmatkojen verotusta tilanteessa, jossa bensiinin ja dieselin hintataso on yhä korkealla sekä elämisen kustannukset ovat kauttaaltaan kallistuneet, ja todetaan myös, että hallituksen päätös on räikeässä ristiriidassa sen viestin kanssa, jota ainakin osa nykyisistä hallituspuolueiden edustajista ennen eduskuntavaaleja kansalaisille kovasti lupasi ja antoi. Autoilun kustannusten piti laskea merkittäväällä tavalla, jos noita vaalienaluspuheita kuunteli. Mutta ihmetyttää tämä, että tosiaan työmatka-autoilijoiden kuluja tällä tavalla nostetaan ja työmatka-autoilun kannustavuutta heikennetään, kun me tarvitsisimme työnteon kannustimia.

Mutta, arvoisa puhemies, myöskin sitten kannatan tätä edustaja Lohen esitystä lausumaehdotuksesta.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lindén, olkaa hyvä.

19.08 **Aki Lindén sd:** Arvoisa puhemies! Niistä muutosehdotuksista on jo todellakin äänestetty, ja nyt meillä on tämä toinen käsittely tässä. Tässä yhteydessä teen sosiaalidemokraattisen ryhmän vastalauseen lausumaehdotuksen, joka koostuu neljästä lausumasta. Ne ovat sen verta lyhyitä, että ehdin tässä hyvin ne ääneen todeta:

Punkt i protokollet PR 63/2023 rd

”1. Eduskunta edellyttää, että hallitus antaa eduskunnalle esityksen tuloverolain 127 a §:ssä tarkoitetun kotitalousvähennyksen ulottamisesta kerrostalo- ja rivitaloasunto-osakeyhtiöiden osakkaiden rahoitusvastuulla yhtiöissä toteutettaviin remonteihin.

2. Eduskunta toteaa, että kun työttömyysvakuutusmaksuja maksavat sekä yritykset että työntekijät, on epäoikeudenmukaista veromuutoksilla viedä hyöty työttömyysvakuutusmaksun alentumisesta vain yksipuolisesti palkansaajilta indeksitarkistusten yhteydessä.

3. Eduskunta edellyttää, että tuloveroasteikon 2024 indeksitarkistuksessa tehdään ansiotasoindeksin mukaan täysimääräisesti 3,5 prosentin korotuksena eikä hallituksen esittämänä supistettuna 2,8 prosentin korotuksena.

4. Eduskunta edellyttää, että listaamattomien yhtiöiden osinkotulon verotus muutetaan valtiovarainministeriön asiantuntijatyöryhmän suosittaman mallin mukaiseksi.”

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitala, olkaa hyvä.

19.09 **Juha Viitala sd:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Lindénin tekemää esitystä.

Ja samalla, kun puheenvuoron tässä aloitin, pari sanaa myös työmatkavähennyksistä. Suomi on pinta-alaltaan laaja maa, ja työssäkäyntialueet ovat suuria, ja kaikki suomalaiset eivät asu hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrella. Monelle Suomessa töitä tekevälle oman auton käyttö työmatkoihin on aivan välttämätöntä, myös vuorotyön yleisyyden vuoksi. Työmarkkinoiden muuttuessa tulee yhä useammin tilanteita, joissa työmatkat pitelevät ja joukkoliikennettä ei ole saatavilla. Matkakuluvähennyksen enimmäismäärän suuruutta on tilapäisesti korotettu vuosina 22 ja 23. Tämä taso olisikin syytä säilyttää myös ensi vuonna, eikä omavastuuosuutta tulisi nostaa niin kuin esitetään. Vallitsevassa tilanteessa matkakuluvähennyksen enimmäismäärän korotus olisi perusteltavissa kuten myös aiempina vuosina. Tämä, kuten moni muukin hallitusohjelman suunnitelma, vaikuttaa taas pienipalkkaisen palkansaajan kukkaroon prosentuaalisesti enemmän kuin paksun tilipussin omaavaan.

Eli lopuksi vielä: kannatan Lindénin tekemää esitystä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Forsgrén, olkaa hyvä.

19.11 **Bella Forsgrén vihr:** Arvoisa puhemies! Kannatan edustaja Hyrkön esitystä, joka oli niin monella tavalla hyvä ja perusteltu.

Riksdagen avslutade debatten och avbröt behandlingen av ärendet.